

Riktlinjer för ekonomisk styrning

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Upprättad
Datum: 2022-12-16
Version: 3
Förvaltning: Arbetsmarknads- och socialförvaltningen
Avdelning/Enhet: Ekonomiavdelningen

Innehållsförteckning

Inledning	3
Arbetsmarknads- och socialnämndens ansvar gentemot kommunfullmäktige	3
Budget och uppföljning	4
Nämndsbudget	4
Uppföljning under året.....	4
Ekonomisk prognos	5
Delårsrapport	5
Årsanalys	5
Förvaltningsdirektörens ansvar gentemot nämnden.....	6
Övriga chefers ansvar gentemot förvaltningsdirektör	6
Bilaga 1 - Förteckning över nämndens och förvaltningens resultatansvar	8
Bilaga 2 – Mall för löpande rapport till nämnden avseende nämndens ekonomi under året.....	9

Inledning

Kommunfullmäktige antar varje år, som en del av budgeten, riktlinjer för ekonomi. Där står hur Malmö stads ekonomiska styrning ska fungera för att skapa en god ekonomisk hushållning. I riktlinjerna beskrivs även att nämnder, i syfte att bedriva en välfungerande och effektiv verksamhet, ska upprätta interna riktlinjer för ekonomisk styrning.

Interna riktlinjer för ekonomisk styrning beskriver ansvars- och befogenhetsfördelningen mellan nämnd och dess förvaltning. Dessa riktlinjer utgör därför ett nämnds- och förvaltningsanpassat komplement till Malmö stads riktlinjer för ekonomi, andra nämnds-specifika ekonomiska regelverk samt övriga anvisningar för budget och uppföljning.

Riktlinjer för ekonomisk styrning är ett övergripande styrdokument och både delegationsordning och attestinstruktion samt eventuella andra interna styrdokument ska anpassas till dessa.

Riktlinjerna ska uppdateras kontinuerligt.

Arbetsmarknads- och socialnämndens ansvar gentemot kommunfullmäktige

Nämnden ansvarar gentemot kommunfullmäktige för tilldelade ekonomiska ramar i form av kommunbidrag och investeringsram. Kommunbidraget ska finansiera nämndens och förvaltningens verksamheter och investeringsramen finansierar investeringarna. Ramarna är bindande och verksamheten ska bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte helt kan uppnås. Detta innebär alltså att det är viktigare att hålla sig till tilldelad budget än att uppfylla alla målen.

Nämnden ska bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet, och har ett resultatansvar avseende det ekonomiska resultatet, måluppfyllelse, verksamhetens inriktning, kvalitet och prestationsvolym. Det ekonomiska resultatansvaret innebär ansvar för att nettokostnaderna inte överskrider tilldelat kommunbidrag och en skyldighet att vidta korrigerande åtgärder vid befarade underskott.

Nämnden har rätt att inom sitt grunduppdrag ompröva verksamhet och besluta om ändrad inriktning eller omfattning av verksamhet som nämnden bedömer lämplig eller nödvändig. Om förändringen berör andra nämnder skall samråd med dessa ske före beslut. Ändringar som innebär avsteg från vad kommunfullmäktige uttryckt i årets budget skall beslutas av kommunfullmäktige.

Budget och uppföljning

Nämndsbudget

Nämnden ska utifrån verksamhetens uppdrag, mål, inriktning och omfattning, som det framgår av kommunfullmäktiges budgetbeslut eller kommunfullmäktiges beslut i övrigt, årligen besluta om en budget för nämndens verksamheter. Nämndsbudgeten utgör nämndens verktyg för styrning av den egna verksamheten.

Nämndsbudgeten ska innehålla de kommunfullmäktigemål som nämnden tilldelats samt plan för verksamheten och ekonomin. Planen för ekonomin omfattar beslut om hur tilldelade ekonomiska ramar (kommunbidrag och investeringsram) ska fördelas till verksamheten. Fördelningen ska göras med utgångspunkten att driva en väl fungerande och effektiv verksamhet. I sin nämndsbudget tar arbetsmarknads- och socialnämnden beslut om fördelning av tilldelade ekonomiska ramar enligt följande uppdelning:

- Verksamhetsområde individ och familj
- Verksamhetsområde boende, tillsyn och service
- Verksamhetsområde arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd
- Stab och förvaltningsövergripande kostnader

Nämnden ska upprätta en balanserad resultatbudget för de kommunbidragsramar som nämnden tilldelats. Uppställning av resultatbudgeten för nämnden ska följa de kommunövergripande anvisningarna och visa verksamhetens bruttointäkter och bruttokostnader.

Vidare ska varje nämnd upprätta en investeringsbudget i enlighet med kommunövergripande anvisningar och utifrån det investeringsutrymme som kommunfullmäktige har beslutat att tilldela nämnden.

Under löpande budgetår kan kommunfullmäktige fatta beslut som påverkar arbetsmarknads- och socialnämndens ekonomiska ramar eller verksamhetens inriktning. Vid sådana tillfällen ska nämnden fatta beslut om hur förändringen ska hanteras i verksamheten och vilka justeringar som behöver göras i förhållande till ursprunglig nämndsbudget för året.

Uppföljning under året

Nämnden ska rapportera till kommunstyrelsen om utveckling av ekonomin under året i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Den kommunövergripande uppföljningsprocessen omfattar *Ekonomisk prognos* på våren, *Delårsrapport* på hösten och *Årsanalys*. Dessa tre rapporter beskrivs nedan.

Nämnden har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. Det kan handla om större avvikelser i förhållande till mål och inriktning, beslutad

kvalitet, verksamhetsvolym och ekonomiska ramar. Förvaltningsdirektör och ekonomichef ansvarar för att informera nämnden och stadskontoret vid avvikelser.

Nämnden ska för egen del regelbundet följa utvecklingen i sin verksamhet och vidta korrigerande åtgärder efter behov. En kort strukturerad rapport om nämndens utfall och prognos med de viktigaste förklaringarna presenteras vid nämndens sammanträden i mars, april, juni, oktober, november och december. Mall för rapportering till nämnden finns i bilaga.

Ekonomisk prognos

I maj varje år utarbetar förvaltningen en ekonomisk prognos för nämndens ekonomiska ramar och ansvar mot kommunfullmäktige i enlighet med kommunövergripande anvisningar.

Huvudfokus är förväntad ekonomisk utveckling och prognostiserat ekonomiskt utfall för året i förhållande till tilldelade ekonomiska ramar. Vid budgetavvikelser ska dessa förklaras genom en analys av bakomliggande orsaker samt vilka åtgärder som vidtas för att verksamheten ska vara i balans med tilldelad budget. I rapporten ingår också utfall för perioden januari-april i ett förenklat bokslut.

Delårsrapport

En gång per år utarbetar förvaltningen en delårsrapport för nämndens ekonomiska ramar och ansvar mot kommunfullmäktige i enlighet med kommunövergripande anvisningar.

I Malmö stad upprättas en delårsrapport för perioden januari-augusti.

Delårsrapporten skiljer sig från den ekonomiska prognosen genom att den utöver en bedömning av ekonomisk utveckling också innehåller uppföljning av de kommunfullmäktigemål som tilldelats nämnden och en mer omfattande analys av utvecklingen i verksamheten.

Årsanalys

Året avslutats med att förvaltningen utarbetar en årsanalys för nämnden i enlighet med kommunövergripande anvisningar.

Årsanalysen redovisas på nämndsnivå. Årsanalysen innehåller ett bokslut för nämnden, analys av det ekonomiska utfallet, uppföljning av de kommunfullmäktigemål som tilldelats nämnden samt en redogörelse för viktiga händelser i verksamheten.

Förvaltningsdirektörens ansvar gentemot nämnden

Förvaltningsdirektören ansvarar för att arbeta fram förslag till nämndsbudget utifrån verksamhetens uppdrag, mål, inriktning och omfattning, som det framgår av kommunfullmäktiges budgetbeslut eller kommunfullmäktiges beslut i övrigt.

Förvaltningsdirektören ansvarar gentemot nämnden för att bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet inom nämndens tilldelade ramar. Förvaltningsdirektören har därmed ett resultatansvar gentemot nämnden. Det innefattar det ekonomiska resultatet, måluppfyllelsen, verksamhetens inriktning och omfattning samt kvalitet.

Det ekonomiska resultatansvaret innebär för förvaltningsdirektören ett ansvar för att nettokostnaderna inte överskrider tilldelat kommunbidrag och en skyldighet att vidta korrigerande åtgärder vid befarade underskott. Åtgärder som innebär avsteg från vad nämnden uttryckt i nämndsbudgeten för året eller genom andra beslut ska beslutas av nämnden.

Förvaltningsdirektören ska även se till att en uppföljning av resultatet görs under året och att alla beslutsunderlag som behandlas av nämnden kompletteras med ekonomiska konsekvensanalyser, när och där det är av relevans för nämndens beslut.

Förvaltningsdirektören ansvarar för att rutiner för det förvaltningsinterna budget- och uppföljningsarbetet upprättas och efterlevs. En tidplan upprättas inför varje budgetår och fastställs av förvaltningsledningen.

Förvaltningsledningen följer upp resultatet och prognosen på aggregerad nivå varje månad och har ansvar för att verkställa beslutade och planerade åtgärder.

Övriga chefers ansvar gentemot förvaltningsdirektör

Med utgångspunkt i nämndsbudgetens beslut om fördelning av ekonomiska ramar ska avdelningschefer med verksamhetsområdesansvar upprätta budget och verksamhetsplan inom sitt verksamhetsområde.

Övriga avdelningschefer upprättar budget och verksamhetsplan för enheter inom sin avdelning, enhetscheferna för sektioner inom sin enhet och sektionschefer för sin verksamhet. I ansvaret ingår att se till att en periodiserad och balanserad resultatbudget upprättas för respektive del av verksamheten.

Varje chef har ansvar gentemot närmast överordnad chef för att verksamheten bedrivs inom fastställd ekonomisk ram och utifrån fastställda mål och fastställd inriktning, kvalitet och verksamhetsvolym. Det ekonomiska ansvaret omfattar såväl verksamhetens kostnader som intäkter samt att det ekonomiska resultat som uppstår motsvarar fastställd budget. För chefer med tilldelat kommunbidrag innebär detta ett ansvar för att nettokostnaderna i verksamheten inte överskrider kommunbidraget.

Om uppföljningen under året visar på faktiska eller befarade underskott i verksamheten, är chefen ansvarig för att signalera detta till sin närmaste chef samt vidta åtgärder för att uppnå ekonomisk balans i verksamheten, i förhållande till tilldelad ram. I förvaltningens interna rutiner för budget- och uppföljningsarbetet, fastställda av förvaltningsdirektör, regleras vilka åtgärder chefen själv får besluta om och vilka som måste lyftas till överordnade för beslut.

Avdelningschefer med verksamhetsområdesansvar är ansvariga inför förvaltningsdirektören. Övriga avdelningschefer är ansvariga inför sina avdelningschefer med verksamhetsområdesansvar. Enhetschefer är ansvariga inför sin avdelningschef och sektionschefer ansvarar i sin tur inför sin enhetschef.

I chefernas ansvar ingår att se till att eventuella beslutade förändringar av ekonomiska ramar inarbetas i verksamhetsområdenas detaljbudgetar samt i ekonomisystemet.

Respektive chef ansvarar för att medarbetare, som genom sitt arbete behöver fatta beslut som leder till kostnader för förvaltningen, har kunskaper och tillgång till den information som krävs för att ansvaret ska kunna uppfyllas.

Ekonomichefen ansvarar för att stödet från ekonomiavdelningen är adekvat och väl anpassat till chefernas behov, såväl för budgetarbete som för den ekonomiska uppföljningen. Ekonomiavdelningen är även ett stöd i arbetet med korrigerande åtgärder för budget i balans.

En förteckning över nivåerna i budget- och resultatansvariga chefer inom förvaltningen finns bilagt dessa riktlinjer.

Bilaga 1 - Förteckning över nämndens och förvaltningens resultatansvar

Med resultatansvar avses ansvar för kostnader och intäkter samt att det ekonomiska resultat som uppstår motsvarar fastställd budget. För chefer med tilldelat kommunbidrag innebär detta ett ansvar för att nettokostnaderna i verksamheten inte överskrider kommunbidraget. Nämnden har det övergripande resultatansvaret gentemot kommunfullmäktige.

Avdelning	Resultatansvarig	Resultatansvaret omfattar
Nämnden	Nämndens ordförande	Kostnader och intäkter inom Arbetsmarknads- och socialnämndens ram samt ansvar att bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet
Förvaltningsdirektör	Förvaltningsdirektör	Övergripande ansvar för kostnader och intäkter inom Arbetsmarknads- och socialnämndens ram samt ansvar att bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet. Ansvar för kostnader och intäkter för ledningsstab och övergripande kostnader, gemensamma kostnader, hyror för verksamhetslokaler samt statsbidrag och liknande bidrag.
Samtliga avdelningar	Avdelningschef med verksamhetsområdesansvar	Övergripande ansvar för kostnader och intäkter inom verksamhetsområdet. Ansvar för kostnader för ledning samt vissa avdelningsövergripande kostnader och intäkter.
Samtliga avdelningar	Avdelningschef	Avdelningsövergripande ansvar för kostnader och intäkter
Samtliga avdelningar	Enhetschef	Ansvar för kostnader och intäkter inom enheten.
Samtliga avdelningar	Sektionschef	Ansvar för kostnader och intäkter inom sektionen.

Bilaga 2 – Mall för löpande rapport till nämnden avseende nämndens ekonomi under året

[Kort ingress om vad aktuell rapport avser, t.ex. ” Denna rapport avser helårsprognos för arbetsmarknads- och socialnämndens ekonomi 2023 samt nämndens ekonomiska resultat för perioden januari-xxx 2023.]

[Kortfattad text med förklaringar till övergripande ekonomiskt resultat och helårsprognos för hela ASN]

Tabellen nedan visar ekonomiskt utfall för [aktuell period] samt helårsprognos per verksamhetsområde. [I mars och oktober kompletteras texten med mer utförliga kommentarer per verksamhetsområde som följer efter tabellen]

   Pilar bredvid tabellen visar förändring av den prognostiserade budgetavvikelsen sedan senaste rapport: grön pil innebär förbättrad prognos (ökat överskott eller minskat underskott), gul pil innebär oförändrad prognos och röd pil innebär försämrad prognos (minskat överskott eller ökat underskott).

BUDGETAVVIKELSE PER VERKSAMHETSOMRÅDE				
	Budget- avvikelse jan-xxx	Kommunbidrag helår	Utfallsprognos helår	Budgetavvikelse helår Tkr % av KB
Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd				
Individ och familj				
Boende, tillsyn och service				
Stab och förvaltnings- övergripande kostnader				
Summa				

Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd

Individ och familj

Boende, tillsyn och service

Stab och förvaltningsövergripande kostnader